

	PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ	RED	4
		DATA:	21.01.2016
		Pag.1/15	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

IP UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
«NICOLAE TESTEMIȚANU»

Programa
de educație continuă în
PSIHIATRIE, NARCOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE MEDICALĂ

CATEDRA Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

Denumirea cursului Terapia de urgență în psihiatrie

Codul cursului –

Tipul cursului: perfecționare tematică

Numărul total de ore 75

Chișinău 2017

20

20 17

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului Metodic Central din „12” 05 20 17

proces verbal nr. 3

Secretarul Consiliului Metodic Central

USMF „Nicolae Testemițanu”

L. Echeburu

ședința Comisiei Metodice de Profil Neurologie, Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie «Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova din 18.05 2017 proces verbal nr. 3

Președintele Comisiei Metodice de Profil

dr. hab. șt. med., profesor universitar,

Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Stanislav Groppa

ședința catedrei Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

din 13.03.2017 proces verbal nr. 16

Șef catedră

dr. hab. șt. med., profesor universitar

A. Nacu

A.Nacu

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

programa a fost elaborată de colectivul de autori: d.ș.m., conferențiar universitar V.Oprea; d.ș.h.m., profesor universitar An. Nacu; d.h.ș.m. profesor universitar M.Revenco.

1. Scopul disciplinei

Scopul disciplinei este pregătirea științico-practică contemporană a medicilor psihiatri și narcologi în domeniul urgențelor psihiatrice. Sunt incluse compartemente noi unde vor fi redată indicațiile de spitalizare, criteriile de internare a bolnavilor cu și fără liberul consimțământ în conformitate cu actele legislative în vigoare; principii de organizare al serviciului psihiatric de urgență; reforme în psihiatrie. Pe larg vor fi expuse metodele noi de tratament în cazurile de urgență psihiatrică.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

Obiectivul fundamental al disciplinei ”Terapia de urgență în psihiatrie este formarea unei viziuni contemporane al specialiștilor psihiatri în diagnosticarea corectă ale urgențelor psihiatrice în cadrul diferitor nozologii și aplicarea măsurilor de intervenție în conformitate cu noile acte legislative în vigoare (internarea forțată, consimțământul informat, refuzul benevol la internare ș.a). Respectarea standardelor internaționale și protocoalelor naționale în aplicarea unui tratament modern și eficace în caz de urgență psihiatrică. Analiza și discuția cazurilor dificile în plan diagnostic și curativ.

III. Conținutul de bază al cursului

Planul tematic

de studii a medicilor la cursul:

Trupia de urgență în psihiatrie

PT , durata 0,48 lună, 75 ore , pentru medici psihiatri

Nr d.o.	Denumirea compartimentului	ore				TOTAL
		Cursuri	Stag.clin	Semin.	Exam.	Ore
1.	Legislația psihiatrică în Republica Moldova. principii de organizare al serviciului psihiatric de urgență în Republica Moldova. Reforme în psihiatrie.	2	3	2		7
2.	Rolul simptomelor și sindroamelor în psihiatrie. Semiologia psihiatrică.	6	5	4		15
3.	Expres metode de exploarare diagnosticare și prim ajutor în cazuri de urgențe psihiatrice.	4	2	4		10
4.	Stări de urgență în maladiile psihice endogene (schizofrenia, psihoza maniaco-depresivă ș.a.).	6	4	5		15
5.	Stări de urgență în consumul de substanțe psihoactive.	4	6	2		14
6.	Urgențe în depresii (tentativele de suicid). Tratatamentul psihofarmacoterapeutic contemporan.	2	6	2		10
7.	Examen				4	4
	TOTAL	26	26	19	4	75

IV. Programa de educație continuă (desfășurată)

Nr.d.o.	Conținutul programei
1	Considerații asupra noțiunii de „urgență psihiatrică”. Actele legislative în vigoare. Definiția. Noțiunea de criză în patologia psihiatrică de urgență. Noțiunea de pericolozitate în patologia psihiatrică de urgență. Urgențele psihiatrice și indicații la internare. Aplicarea principiului ”no-restraint”. Prevenirea și depistarea urgențelor psihiatrice.
2	Clasificarea urgențelor psihiatrice. Urgențele psihotice și nepsihotice. Urgențele vitale majore și minore. Urgențele imediate și urgențele potențiale.
3	Agitația psihomotorie. Definiția. Clasificarea stărilor de agitație psihomotorie. Tipurile de agitație psihomotorie. Caracteristici ale principalelor tipuri de agitație psihomotorie. Metoda de examinare a bolnavilor agitați. Supravegherea și protecția bolnavilor cu agitație psihomotorie. Tratamentul farmacologic în cadrul agitației psihomotorii.
4	Tulburări comportamentale cu agresivitate în cadrul diferitor nosologii. Definiția noțiunii de agresivitate. Diferite forme de agresivitate. Principalele tipuri de bolnavi mintal-agresivi. Măsurile de protecție și tratament al bolnavilor agresivi.
5	Urgențele psihiatrice în cadrul schizofreniei. Definiție. Diagnostic diferențial cu alte stări psihotice. Stările delirant – halucinatorii. Agitația catatonică. Stupoarea catatonică. Tratamentul urgențelor psihiatrice în cadrul schizofreniei.
6	Schizofrenia hipertoxică – urgență majoră. Definiție. Tabloul clinic. Investigații paraclinice. Monitorizarea bolnavului. Diagnosticul diferențial. Tratamentul schizofreniei hipertoxice. Evoluția, prognosticul, complicațiile schizofreniei hipertoxice.
7	Sindromul neuroleptic malign. Definiție. Tabloul clinic. Investigații paraclinice. Monitorizarea bolnavului. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Evoluția, prognosticul, complicațiile sindromului neuroleptic malign.
8	Urgențe psihiatrice în tulburarea afectivă bipolară (TAB) Definiția. Tabloul clinic. Agitația maniactală cu simptome psihotice. Episod depresiv sever cu simptome psihotice. Episod psihotic mixt. Tratamentul și supravegherea pacientului cu tulburare afectivă bipolară.
9	Depresia psihică și comportamente autoagresive. Definiția sinuciderii. Conduita suicidară. Principalele concepții asupra determinismului sinuciderii. Epidemiologia. Evaluarea riscului de sinucidere. Indicații la tratament. Profilaxia. Raptusul suicidar impulsiv. Suicidul delirant. Suicidul afectiv – depresiv.
10	Urgențele psihiatrice în cadrul alcoolismului. Definiția alcoolismului. Aprecierea nivelelor de gravitate a abuzului de alcool. Clasificarea. Diferite situații de urgență la bolnavii alcoolici. Intoxicația alcoolică acută. Delirul alcoolic subacut. Delirium tremens. Halucinoza alcoolică. Psihoza Korsacov. Encefalopatia Gayet-Wernicke. Sindromul de abțință. Tratamentul urgențelor psihiatrice la bolnavii alcoolici. Tratamentul intoxicației acute cu alcool. Coma alcoolică.
11	Urgențe psihiatrice la bolnavi cu dependență către substanțe psihoactive. Intoxicația acută cu diferite droguri. Noțiunea de pericolozitate la consumatorii de droguri. Tipurile principale de droguri care provoacă dependența. Principalele urgențe psihiatrice la personae cu dependență față de droguri. Sindromul de abțință. Tratamentul sindromului de abțință. Asistența bolnavilor cu intoxicații acute în comă.

12	Urgențele psihiatrice în epilepsie (accese convulsive în serie, status epilepticus, stări disforice și crepusculare). Status epilepticus: Definiție. Clasificare. Status epilepticus convulsiv și statusul epilepticus nonconvulsiv. Statusul petit mal. Fiziopatologie. Date epidemiologice. Semne și simptome. Etiologie. Diagnostic. Măsurile de prim ajutor în caz de SE. Tratament. Pronostic. Educația pacientului.
13	Raptus melancolicus. Tabloul clinic, Criterii diferențial diagnostice. Principii de tratament.
14	Urgențele psihiatrice la pacienții cu vârstă înaintată. Demențele. Principalele modificări biologice, psihologice și sociale la persoanele cu vârstă înaintată. Creșterea numărului de persoane senile și numărul îmbolnăvirilor psihice la această populație. Stările confuzionale (sindromele psihoorganice acute). Stările depresive cu potențial suicidal. Stările de agitație psihomotorie. Stările delirant-halucinatorii. Sindromul Cotard. Tratamentul urgențelor psihiatrice întâlnite la persoanele vârstnice.
15	Urgențele psihiatrice în caz de stres psihic sever (inclusiv doliu). Tulburarea de stres acută – definiție. Semne și simptome. Etiologie. Diagnostic. Tratament. Doliul – definiție. Doliul și travaliul de doliu – clasificare. Doliul la părinți și copii. Doliul versus depresie. Puncte cheie clinice: Managementul și terapia doliului. Noțiunea de doliu patologic.
16	Urgențele psihiatrice în caz de traumă acută psihică sau tulburare de stres posttraumatică. Definiție. Epidemiologie. Clasificare. Factori de risc. Trauma psihică. Genetica. Fiziopatologie (neuroendocrinologie și neuroanatomie). Diagnostic. Diagnostic diferențial. Prevenire. Management. Psihoterapie. Tratament medicamentos (inclusiv experimental)
17	Atacul de panică. Definiție. Semne și simptome. Etiologie. Fiziopatologie. Diagnostic. Clasificare. Atacul de panică indus experimental. Management. Tratament medicamentos și nemedicamentos (inclusiv exerciții de respirație, exerciții fizice, tehnici de relaxare). Psihoterapie (terapia cognitiv-comportamentală). Pronostic.
18	Urgența psihiatrică în caz de anxietate generalizată. Definiție. Etiologie. Genetica. Substanțe psihoactive implicate. Fiziopatologie. Diagnostic (Criterii DSM-5 și ICD-10). Prevenire. Tratament medicamentos. Terapia cognitive comportamentală. Comorbidități întâlnite în caz de anxietate generalizată.
19	Anorexia nervoasă și tulburările de alimentație. Definiție. Manifestări. Factori etiologici: psihologici, biologici, sociali și culturali. Epidemiologie: incidența, prevalența, demografie. Diagnosticul și tabloul clinic (DCM-5 versus ICD-10). Investigații. Diagnostic diferențial. Prognosticul. Complicații. Tratament. Cura de creștere în greutate. Psihoterapia individuală. Terapia de familie. Tratamente medicamentoase. Recăderi.
20	Urgențe psihiatrice la copii și adolescenți. Urgențe psihiatrice în psihoze. Agitația psihomotorie cu agresivitate la copii. Comportamentul suicidal. Evaluarea și intervenția de urgență în comportamentul suicidal. Tulburări de alimentație. Criza normală versus criza exagerată a adolescenței. Criza juvenilă cu manifestări violente. Stările de fugă. Stările reactive și nevrozele „de eșec”. Indicații terapeutice.
21	Psihozele reactive (reacții acute de șoc, subșoc, cronice). Aspecte psihiatrico-legale. Principii de tratament.
22	Tratamentul contemporan în urgențele psihiatrice. Medicația cu neuroleptice, antidepressive, sedative și hipnotice, anticonvulsivante ș.a.

V. Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie

1. Prelipceanu Dan. Psihiatrie Clinică. Editura medicală București 2013.
2. Deseatnikov V., Sorokina T. Depresia larvată. Minsk, 1981.
3. Predescu V. Psihiatrie. București, Editura Medicală, 1989, vol.I, 833 p.
4. Revenco M.G. Tulburări de personalitate, Chișinău, 2015, 216 pg.
5. Морозов Г.В. Руководство по психиатрии. Москва., 1990.
6. Dan Prelipceanu. Tratat de sănătate mintală. Vol.I, București, Editura Radu Mihailescu Enciclopedică, 2000, 620 p.
7. Mihai Dumitru Gheorghe. Actualități în Psihiatria biologică, București, INTACT, 1999, 444.
8. Карвасарский Б.Д. Неврозы. Руководство для врачей. Москва. 1990, 573 стр.
9. Вегетативные расстройства. Клиника, диагностика и лечение. Под ред. А.М

B. Suplimentară

1. Бехтерев В.М. Избранные произведения. М., 1954.
2. Буль П.И. Основы психотерапии. Медицина, 197416. Варшавский К.М. Хипносуггестивная терапия. Ленинград, 1973.
3. Vidon G., Schizophrenie en France: Donnees Actuelles. Paris 2000 280 pg.
4. Mosolov S.N. Indicațiile clinice ale antidepressivelor contemporane. Sank Petersburg 1995.
5. Chatillon O, Galvao F. Pedo-psychiatrie. 2010 454 pg

VI. Metode de predare

1. Prezentarea modulului, planul tematic întărit la ședința catedrei vizat la decanatul facultății.
2. Cursuri, lecții practice unde cursanții curează și prezintă persoane cu maladii psihice și somatice.
3. Seminare. Discuții teoretice pe teme prezentate, comunicări.

VII. Metode de evaluare

1. Testare
2. Prezentarea referatului
3. Examen verbal

VIII. Limba de predare

Româna

RECENZIE

la planul tematic de studiu și programa analitică la modulul **„Terapia de urgență în psihiatrie”**

Terapia de urgență în psihiatrie ca tematică a modulului de perfecționare se prezintă actuală atât pentru medici, care activează în sistemul serviciului de urgență, așa și pentru medici psihiatri din alte servicii. Tematica modulului prevede atât probleme de diagnostic cât și probleme organizatorice legate de spitalizarea bolnavilor în aceeași măsură și fără liber consimțământ. Se prevede o amplă expunere a tacticii medicale în diferite nozologii.

În ansamblu programa cuprinde compartimentele necesare de a fi cunoscute pentru medicii de la urgențe și medicii psihiatri ce se confruntă în practica cotidiană cu pacienți în stări de urgențe psihiatrice în cadrul tulburărilor psihotice acute.

D.ș.m. conferențiar universitar

Igor Nastas

RECENZIE

asupra programei analitice a modului

„Terapia de urgență în psihiatrie”.

În practica medicului psihiatru frecvent sunt întâlnite stări de urgență determinate de tulburări de conștiință, retrări halucinatorii și delirante ce necesită intervenții de spitalizare și ameliorare a stării. Programa pe deplin reflectă aceste probleme în cadrul diferitor nozologii, cu enumerarea măsurilor de intervenție în conformitate cu noile acte legislative în vigoare. Măsurile terapeutice aplicate sunt strict delimitate în conformitate cu standardele internaționale și protocoalele naționale. Programa cuprinde compartimentele necesare pentru medicii psihiatri și cei de la urgență ce se confruntă în practica cotidiană cu bolnavi psihotici acuți.

D.h.ș.m., profesor universitar

Mircea Revenco

EXTRAS

DIN PROCESUL VERBAL nr 23

al ședinței Catedrei PSIHIATRIE , NARCOLOGIE și PSIHOLOGIE MEDICALĂ

din 10 mai 2017

Au fost prezenți: Șef catedră, prof. un. An. Nacu, prof. un. M. Revenco, prof.un.,

O. Cobîleansch; conferențiarii un. V. Oprea, I. Coșciug, I. Nastas, Inga Deliv, Jana Chihai, Gh. Carăuș;; asistenții un: C. Babin, G.Garaz.

Ordinea de zi:

Discutarea și aprobarea Programei de educație continuă la modulul „**Terapia de urgență în psihiatrie**”

Conferențiarul V.Oprea a prezentat planul tematic de studiu și programa modulului „**Terapia de urgență în psihiatrie**”

În discuții au luat parte conferențiarul universitar, O.Cobîleanschi; conferențiarii universitari I.Nastas și I.Coșciug.

S-a decis: a aproba programa luând în seamă schimbările survenite.

Șef Catedră
Profesor universitar

Anatol Nacu

EXTRAS

din procesul verbal NR. _____ Ședinței Comisiei metodice de profil Neurologie,
Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de
Medicină și Farmacie
«Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova
Din _____ an. _____

Prezenți:

Președintele Comisiei:

Stanislav Groppa Academician AȘ RM, Doctor habilitat în medicină, Profesor
universitar

Vice-președinții al Comisiei:

Ion Moldovanu Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mircea Revenco Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar

Membrii Comisiei:

Anatol Nacu Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Ion Iliciuc Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Grigore Zapuhlîh Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Gavriiliuc Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Oleg Pascal Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Hotineanu Doctor în medicină, Conferențiar universitar
Zota Eremia Doctor în medicină, Conferențiar universitar

Secretarul Comisiei:

Plotnicu Sorin Asistent universitar

Ordinea de zi:

Discutarea Programei de educație continuă la modulul „**Terapia de urgență în psihiatrie**”

Au luat cuvânt: Stanislav Groppa - academician AȘ RM, doctor habilitat în medicină, profesor universitar; Oleg Pascal- doctor habilitat în medicină, profesor universitar; doctor în medicină, conferențiar universitar Mihai Hotineanu.

S-a decis unanim: de a aproba Programei de educație continuă la modulul „**Terapia de urgență în psihiatrie**”

Președintele Comisiei
d.h.ș.m., Profesor universitar,
Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Secretarul Comisiei
Asistent universitar

Sorin Plotnicu